

Samfunnsstraff

Krav til den domfelte

Strgjfl. § 54. Krav til den domfelte

Den domfelte skal gjennomføre straffen etter nærmere anvisning fra kriminalomsorgen. Den domfelte skal

- a) møte til fastsatt tid og sted,**
- b) være upåvirket av berusende eller bedøvende midler ved fremmøtet,**
- c) gi opplysninger om sitt bosted, forsørgelsesgrunnlag og andre forhold av betydning for gjennomføringen av straffen,**
- d) overholde vilkårene dom domstolen har fastsatt etter straffeloven § 50, og**
- e) oppholde seg i landet i gjennomføringstiden hvis ikke kriminalomsorgen gir tillatelse til noe annet.**

Den domfelte skal ikke vise en atferd som kan

- a) true sikkerheten til personer som deltar under gjennomføringen, eller**
- b) påvirke miljøet på en særlig negativ måte.**

Den domfelte skal ikke begå en ny straffbar handling før utløpet av gjennomføringstiden.

Endret ved lov 20 mai 2005 nr. 28 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 21 des 2005 nr. 1580). Endres ved lov 19 juni 2015 nr. 65 (ikr. 1 okt 2015).

Kravene som nevnes i denne bestemmelsen er generelle krav som gjelder for alle som er ilagt samfunnsstraff.

Etter § 54, første ledd skal domfelte gjennomføre straffen etter nærmere anvisning fra friomsorgen. Dette er hjemmelen for friomsorgens avgjørelse om fordeling av timene, tid og sted for oppmøte og en konkretisering av innholdet i samfunnsstraffen.

Etter § 54, første ledd bokstav b) skal domfelte møte upåvirket av berusende eller bedøvende midler. Dette gjelder i utgangspunktet en merkbar påvirkning ut fra en klinisk vurdering. Er det grunn til å anta at den domfelte møter påvirket skal undersøkelser gjøres etter § 56, annet ledd.

§ 54, første ledd bokstav c) slår fast at domfelte har en opplysningsplikt. Normalt vil det være spesielt viktig å ha kjennskap til domfeltes bosted, men også andre forhold som er relevante for gjennomføringen av straffen kan friomsorgen kreve informasjon om. Nekter domfelte å gi denne type opplysninger, eller gir domfelte bevisst gale opplysninger, er det å betrakte som et brudd.

Etter § 54, første ledd bokstav e) skal domfelte oppholde seg i landet i gjennomføringstiden. Det følger av behovet for kontroll med domfelte at utenlandsreiser i utgangspunktet er uforenlig med straffegjennomføring. Tillatelse til å foreta utenlandsreiser skal kun gis hvis det foreligger et kvalifisert behov for reisen.

Dersom domfelte skal foreta utenlandsreise i forbindelse med arbeidet, kan dette være et eksempel på et kvalifisert behov. Besøk til familie i utlandet kan også i unntakstilfelle gi grunnlag for en tillatelse. Det må i slike situasjoner foreligge ekstraordinære omstendigheter, og nødvendigheten av reisen må dokumenteres. Når formålet med reisen er besøk til familien, skal hensynet til domfeltes nærmeste, særlig forholdet til barn, tillegges vekt. Tillatelse til utenlandsreise kan bare gis for et kort tidsrom. Avgjørelsen om det skal gis tillatelse til utenlandsreise er et enkeltvedtak som kan påklages.

§ 54, annet ledd angir minstekrav til domfeltes oppførsel under gjennomføringen. Det er viktig at man reagerer overfor domfelte som klart bryter vilkårene til akseptabel atferd. Imidlertid skal det relativt mye til før det kan sies å foreligge et brudd etter denne bestemmelsen. Leder av friomsorgskontor bør derfor som hovedregel først benytte seg av advarsel i disse sakene. Når det gjelder truende adferd eller andre forhold som kan true sikkerheten, jf. § 54, annet ledd bokstav a), skal det imidlertid være en lav terskel for å reagere på brudd.